

7. tematski sklop: OPIS LJUDSKEGA OBIČAJA

(V: *Gradim slovenski jezik 6 (2. del)*, str. 5–27)

Naslova enot: Iz časov brez televizije in računalnika
Simon, kaj delaš?! Le kaj se dogaja s tabo?

Predvideno št. ur: 10

Razred: 6.

Učiteljica: Vanja Kavčnik Kolar, OŠ Antona Martina Slomška Vrhnika

1. učna ura: Opis ljudskega običaja (obravnavo besedilne vrste) – slušno razumevanje

STOPNJE V IZOBRAV. PROCESU	UČNA STRATEGIJA	
	Učitelj	Učenci
1. UVODNA MOTIVACIJA (v obliki skup. dela)	Učence razdelim v skupine po 5 učencev, da skupaj rešijo 1.–4. naloge na str. 6 in se pogovorijo o svojih odgovorih. Določijo naj enega učenca v skupini, ki bo celotnemu razredu predstavil odgovore v skupini. Učence (predstavnike skupin) prosim, da poročajo o odgovorih ostalih učencev v skupini. Učence spremljam in po potrebi dopolnjujem njihove odgovore. Povprašam jih tudi po lastnih izkušnjah v zvezi s slovenskimi običaji: <i>Kako so živeli tvoji stari starši? (Spomni se njihovih zgodb.) O katerih slovenskih ljudskih običajih so ti pripovedovali? Imenuj kakšnega, ki je povezan z letnimi časi, praznovanjem, svatovanjem, delom na kmetih?</i>	Učenci odgovarjajo na vprašanja. Učenci se po skupinah pogovarjajo o svojih odgovorih. Po končanem skupinskem delu učenci poročajo o rezultatih svoje skupine. Učenci ustno odgovarjajo na vprašanja. Če se ne spomnijo podrobnosti, jim naročim, da o tej tematiki malce povprašajo doma (v tem primeru nadaljujemo pogovor o tem naslednjo uro).
2. NAPOVED ZA OGLED VIDEA	Učencem povem, da si bodo dvakrat ogledali videoposnetek, ki prikazuje neko opravilo.	Učenci gledajo

	Ko končajo učenci z branjem, jim zastavim naslednja vprašanja: <i>Katero opravilo prikazuje ta posnetek? Kaj lahko poveš o tem opravilu? Bi znal(a) delati to tudi sam(a)? Pojasni svoj odgovor. Ali je to opravilo danes še živo? Pojasni svoj odgovor.</i>	videoposnetek. Učenci ustno odgovarjajo na vprašanja.
3. PROCESNO UČENJE	Učence prosim, da začnejo s samostojnim reševanjem nalog (in sicer od 6. do 9.) na str. 7, 8. Učence aktivno spremljam pri reševanju, jim po potrebi pomagam oz. jih usmerjam s podvprašanji.	Učenci rešujejo omenjene naloge. Ko končajo, se o svojih rešitvah pogovorijo s sošolcema/sošolkama, ki sedita v bližini. Učenci si pri pregledovanju pomagajo z <i>Rešitvami</i>.
4. SINTEZA	Ko učenci končajo z reševanjem, jim zastavim nekaj vprašanj: <i>Iz vsega povedanega izlušči bistveno in povej, kaj si izvedel(a) o običaju/opravilu, ki je prikazan na posnetku?</i>	Učenci ustno odgovarjajo na vprašanje; povedo, da, so izvedeli: - kako se običaj imenuje; - kje je bil ta običaj živ in kdaj; - kdo so bili udeleženci; - kaj so udeleženci delali in s kakšnim namenom ter - kaj je za ta običaj značilno (posebno).
5. NOVA NALOGA (domača naloga)	Osnovna znanja lahko razširimo z 10. nalogo na str. 8. Učence	

	opozorim, naj vse odgovore napišejo v DZ. Po potrebi naj se o vprašanih pogovorijo s starši oz. sorodniki.	Naloga vabi učence, da ob vprašanih zberejo nekaj informacij o pustovanju na Slovenskem.

2. učna ura: Opis ljudskega običaja (obravnavanje besedilne vrste) – bralno razumevanje

STOPNJE V IZOBR. PROCESU	UČNA STRATEGIJA	
	Učitelj	Učenci
1. PONAVLJANJE VSEBIN PREJŠNJE URE (domača naloga)		Učenci poročajo o rešitvah 10. naloge na str. 8. Ostali učenci poslušajo in po potrebi dopolnjujejo rešitve s svojimi odgovori.
2. NAPOVED IN BRANJE BESEDILA	Učencem povem, da bodo prebrali besedilo o nekem pustnem običaju. Ko končajo učenci z branjem, jim zastavim naslednja vprašanja: <i>O katerem pustnem običaju pripoveduje besedilo? Kaj lahko poveš o tem običaju? Ali je ta običaj danes še živ? Pojasni svoj odgovor.</i>	Učenci (tiho ali glasno) berejo besedilo. Učenci ustno odgovarjajo na vprašanja.
2. PROCESNO UČENJE (delo v dvojicah)	Učence razdelim v dvojice. Prosim jih, da začnejo s samostojnim reševanjem 12., 13. in 14. naloge na str. 9, 10. Učence aktivno spremljam pri reševanju, jim po potrebi pomagam oz. jih usmerjam s podvprašanji.	Učenci rešujejo omenjene naloge. Ko končajo, se o svojih rešitvah pogovorijo s sošolcema/sošolkama, ki sedita v bližini. Učenci si pri pregledovanju pomagajo z <i>Rešitvami</i> .

3. SINTEZA	Ko učenci končajo z reševanjem, jim zastavim nekaj vprašanj: <i>Iz vsega povedanega izlušči bistveno in povej, kaj si izvedel(a) o običaju, ki je predstavljen v besedilu?</i>	Učenci ustno odgovarjajo na vprašanje; povedo, da, so izvedeli: - kako se običaj imenuje; - kje je bil ta običaj živ in kdaj; - kdo so bili udeleženci; - kaj so udeleženci delali in s kakšnim namenom ter - kaj je za ta običaj značilno (posebno).
4. NOVA NALOGA (domača naloga)	Osnovna znanja lahko razširimo z 15. nalogo na str. 10. Učence opozorim, naj besedilo napišejo v zvezek. Pomagajo naj si z gradivom iz knjižnice in medmrežjem.	Naloga vabi učence, da po vnaprej danem vzorcu pripravijo govorni nastop; predstavijo naj kakšen običaj po svoji izbiri.

3., 4. in 5. učna ura: Opis ljudskega običaja (govorni nastop)

Učenci pripovedujejo o izbranem ljudskem običaju.

6. učna ura: Subjektivna pripoved o dogodku (pisno sporočanje)

Učenci napišejo krajši pisni sestavek po navodilih 16. naloge na str. 10. Po dogovoru lahko ta besedila tudi ocenimo.

7. učna ura: Ponavljanje slovničnih vsebin (raba vejice, pridevnik, samostalnik)

STOPNJE V IZOBR. PROCESU	UČNA STRATEGIJA	
	Učitelj	Učenci
1. PROCESNO UČENJE	Učence prosim, da začnejo s samostojnim reševanjem nalog (in sicer od 17. do 26.) na str.	

	11—14. Učence aktivno spremljam pri reševanju, jim po potrebi pomagam oz. jih usmerjam s podvprašanji.	Učenci rešujejo omenjene naloge. Ko končajo, se o svojih rešitvah pogovorijo s sošolcema/sošolkama, ki sedita v bližini. Učenci si pri pregledovanju pomagajo z <i>Rešitvami</i>.
2. SINTEZA	Ko učenci končajo z reševanjem, jim zastavim nekaj <u>vprašanj za ponovitev jezikoslovnih pojmov</u>: <i>Pred katerimi besedami (vezniki) pišemo vejico? Katere besede imenujemo pridevniki? Pojasni na primeru. Katere vrste pridevnikov ločimo? Imenuj vprašalnice za posamezno vrsto pridevnika. Stopnjuj pridevnik 'topel'. Stopnjuj pridevnik 'zelen'. Primerjaj oba načina stopnjevanja pridevnika 'topel' in 'zelen' – kaj opaziš? Kako se imenujejo stopnje pri stopnjevanju pridevnika? Kako se vprašamo po roditelju/ tožilniku/orodniku? Povej kakšen primer tako, da samostalnik v 42. nalogi na str. 13 uporabiš v stavku. Imenuj še ostale sklane in vprašalnice zanje. Razloži s primeri iz omenjene 42. naloge.</i>	Učenci ustno odgovarjajo na vprašanja; pri tem dokažejo, da razumejo naslednje jezikoslovne izraze/pojme: vejica, vrstni/lastnostni/ svojilni pridevnik, stopnjevanje pridevnika, osnovnik, primernik, presežnik, roditelj, tožilnik, orodnik.
3. NOVA NALOGA (domača naloga)	Osnovna znanja lahko razširimo z nalogami (in sicer od 27. do 35.) na str. 15–17.	Ob teh nalogah učenci ponavljajo in utrjujejo obravnavane slovnične učne vsebine.

8. učna ura: Glagolski čas

STOPNJE V IZOBRAVNO-PROCESU	UČNA STRATEGIJA	
	Učitelj	Učenci
1. UVODNA MOTIVACIJA (strip na str. 18)	Učence prosim, da preberejo strip na str. 18. Po branju jim zastavim nekaj vprašanj: <i>Kaj delajo osebe na 1. sliki? Kaj delajo osebe na 2. sliki? Kaj delajo osebe na 3. sliki? Kako se imenujejo besede, ki poimenujejo dejanja oz. tisto, kar nekdo dela? Imenuj še nekaj glagolov.</i>	Učenci tiho berejo besedilo (strip). Učenci ustno odgovarjajo na vprašanja; povedo: - kaj delajo osebe na slikah, npr. oni hodijo, stojijo, gledajo, opazujejo, pozdravljajo ...; - da so besede, ki poimenujejo dejanja, glagoli.
2. PROCESNO UČENJE Pojmi: glagol, dejanje, dogajanje, sedanjik, preteklik, prihodnjik	Učence prosim, da začnejo s samostojnim reševanjem nalog (in sicer od 1. do 8.) na straneh 19–21. Učence aktivno spremljam pri reševanju, jim po potrebi pomagam oz. jih usmerjam s podvprašanji.	Učenci samostojno rešujejo omenjene naloge. Odgovore napišejo v samostojni DZ. Ko končajo, se o svojih rešitvah pogovorijo s sošolcema/sošolkama, ki sedita v bližini. Učenci si pri pregledovanju pomagajo z <i>Rešitvami</i>.
3. SINTEZA	Po končanem reševanju se z učenci pogovorim o njihovih rešitvah. Zastavim jim naslednje vprašanje: <i>Kaj smo se naučili o glagolu?</i>	Učenci ustno odgovarjajo na vprašanje in tako ponovijo

		obravnavano učno vsebino. Ob tem učenci na tabli oblikujejo miselni vzorec z naslovom Glagol; nekaj učencev posamezno vanj zapiše <u>ključne besede s primeri</u> .
4. NOVA NALOGA (domača naloga)	Osnovna znanja lahko razširimo z 9., 10., 11., 12. in 13. nalogo na str. 22, 23.	Omenjene naloge se nanašajo na ponavljanje in utrjevanje obravnavanih jezikoslovnih pojmov.

9. učna ura: Oseba in število pri glagolu

STOPNJE V IZOBR. PROCESU	UČNA STRATEGIJA	
	Učitelj	Učenci
1. PONAVLJANJE VSEBIN PREJŠNJE URE (domača naloga)		Učenci poročajo o rešitvah nalog, tj. od 9. do 13. naloge na str. 22, 23. Nova različica: Učenci poročajo samo o tistih nalogah, ki jih niso razumeli. Preostale naloge preverijo samo po <i>Rešitvah</i> . Ostali učenci poslušajo in po potrebi dopolnjujejo rešitve s svojimi odgovori.
2. PROCESNO UČENJE	Učence prosim, da začnejo s samostojnim reševanjem 14. naloge na str. 23, 24. Učence aktivno spremljam pri reševanju, jim po potrebi pomagam oz. jih usmerjam s podvprašanji.	Učenci samostojno rešujejo omenjeno nalogo. Ko končajo, se o svojih rešitvah pogovorijo s sošolcem, ki sedi v bližini.

3. SINTEZA (v obliki vodenega razgovora)	Po končanem reševanju se z učenci pogovorim o njihovih rešitvah. Zastavim jim vprašanje: <i>Kaj lahko dodamo v miselni vzorec z naslovom Glagol?</i>	Učenci ustno odgovarjajo na vprašanje in istočasno dopolnijo svoj miselni vzorec o glagolu; vanj vpišejo, da lahko glagolu poleg časovne oblike določimo tudi: - osebo (1., 2., 3.) in - število (ednina, dvojina, množina).
4. NOVA NALOGA (domača naloga)	Osnovna znanja lahko ponovimo in utrdimo s 15., 16. in 17. nalogo na str. 25, 26.	Omenjene naloge se nanašajo na ponavljanje in utrjevanje obravnavanih jezikoslovnih pojmov.

10. učna ura: Ponavljanje in utrjevanje glagola

STOPNJE V IZOBR. PROCESU	UČNA STRATEGIJA	
	Učitelj	Učenci
1. PONAVLJANJE VSEBIN PREJŠNJE URE (domača naloga)		Učenci poročajo o rešitvah 15., 16. in 17. naloge na str. 25, 26. Ostali učenci poslušajo in po potrebi dopolnjujejo rešitve s svojimi odgovori.
2. PROCESNO UČENJE (delo v dvojicah)	Učence razdelim v dvojice. Prosim jih, da začnejo s samostojnim reševanjem 18. in 19. naloge na str. 26. Učence aktivno spremljam pri reševanju, jim po potrebi pomagam oz. jih usmerjam s podvprašanji.	Učenci rešujejo omenjene naloge. Ko končajo, se o svojih rešitvah pogovorijo s sošolcema/sošolkama, ki sedita v bližini. Učenci si pri pregledovanju pomagajo z <i>Rešitvami</i>.

3. SINTEZA	Ko učenci končajo z reševanjem, jim zastavim nekaj vprašanj, ki se nanašajo na 18. nalogo na str. 26: <i>Zakaj so glagolske oblike v 18. nalogi napačne? Pojasni svoj odgovor. Ali so takšne glagolske oblike v rabi? Ali morda veš, v katerem delu Slovenije se govorijo oz. iz katerega narečja so?</i> Zastavim še eno vprašanje: <i>Kaj bi še lahko dopisali v naš miselni vzorec z naslovom Glagol?</i>	Učenci ustno odgovarjajo na vprašanja; povedo, da: - so glagolske oblike v 18. nalogi napačne, ker niso knjižne; - se takšne glagolske oblike uporabljajo v neknjižnem jeziku (pogovornem jeziku oz. narečjih) ter da se glagoli 'date' namesto 'daste', 'veta' namesto 'vesta' in 'jeta' namesto 'jesta' uporabljajo pogovorno, glagol 'govorista' namesto 'govorita' pa je iz primorskega narečja. Učenci ustno odgovorijo na vprašanje; poudarijo, da so sedanjiške oblike nekaterih glagolov v neknjižnem jeziku drugačne od knjižnih (torej pravih) ustreznih, zato se moramo pravih (torej knjižnih) oblik naučiti na pamet. To ugotovitev vpišejo v svoj miselni vzorec v zvezek.
4. NOVA NALOGA (domača naloga)	Osnovna znanja lahko ponovimo in utrdimo z 20., 21., 22., 23. in 24. nalogo na str. 26, 27.	Omenjene naloge se nanašajo na ponavljanje in utrjevanje obravnavanih jezikoslovnih pojmov.